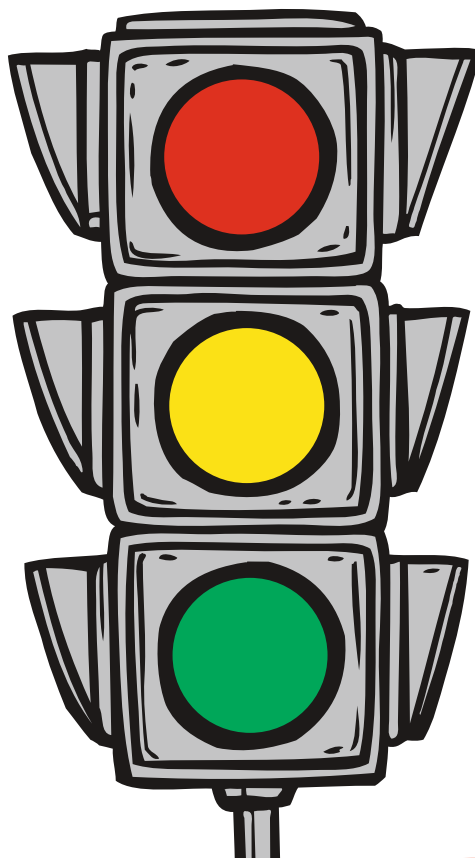

SIGNAL-DANSK

Bøjning
af
navneord

Ental og
flertal

Sammen-
satte
navneord

NAVNEORD

Niveau
2
GUL

OPGAVE 1

Navneord med S. Kan du finde 20 navneord, der starter med S, i ordnettet?
Ordene kan stå vandret og lodret.

s k i b g t t k l s t o r k w v s ø l
v i s j s n s p e j d e r h v e r c e
o s n a t e l e r t a s s f g s k y f
s a k s i ø s t r e g r e u s u y l s
v b e r k h e k l o v n r j k l s o i
p o i u s k e l e t r e i h o ø t p l
g b d b g t t k l t i g e r w v e o d
s s e n g n f t e s t o l h v e n c e
o l a ø s m s t o r m s d s l æ d e f
l l s r k ø h t w s p a n d s u y l a
d e i n o æ b e u w o e r t u i o æ n
a t l r l g u s p u b s n e g l c k t
t r d y e b s o m m e r m s a n d a l

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Bøjning af navneord (1)

Navneord i ental (når der er én ting) kan bøjes i de to former: Ubestemt ental og bestemt ental.

UBESTEMT ENTAL

Når et navneord står i bestemt ental betyder det, at der er tale om én bestemt ting.

Fx «Her er huen.» Der er tale om en bestemt hue.

BESTEMT ENTAL

Når et navneord står i ubestemt ental, kan det være en hvilken som helt ting, der er tale om. Fx «Hvem har en hue?» Så kan det være hvilken som helst hue.

OPGAVE 2

Bøj navneordene herunder i ubestemt og bestemt ental. Alle ordene er regelmæssigt.

UBESTEMT ENTAL	BESTEMT ENTAL	UBESTEMT ENTAL	BESTEMT ENTAL
en hest	hesten	en ged	
en frugt		en arm	
	møllen		papiret
	huset		blusen
en nisse		et ben	
en hånd		en dommer	
	året		fisken
en lama		en klokke	
et kort		en borg	
	drengen		dåsen
en skærm		en blyant	
en bog		en dør	
et uheld		et skilt	
	festen		pæren

Bøjning af navneord (2)

Nogle navneord får dobbeltkonsonant, når de bøjes i bestemt ental.

**DOBBELT-
KONSONANT**

Fx bliver «et hul» til «hullet».

OPGAVE 3

Skriv navneordene herunder i bestemt ental.

Obs! Alle ordene får dobbeltkonsonant, når de bøjes!

UBESTEMT ENTAL	BESTEMT ENTAL	UBESTEMT ENTAL	BESTEMT ENTAL
et hul	et hullet	en kat	
en dam		en kop	
et skud		et lam	
et glas		et æg	
en giraf		et søm	
et føl		et pas	

OPGAVE 4

Vælg seks af ordene fra opgave 3 og skriv en sætning med ordet i bestemt ental.

Bøjning af navneord (3)

Navneord i flertal (når der er mere end en ting) kan bøjes i de to former: Ubestemt flertal og bestemt flertal.

UBESTEMT FLERTAL

Når et navneord står i bestemt flertal betyder det, at der er tale om nogle bestemte ting. Fx «Her er alle papirene.»

Der er tale om nogle bestemte papirer.

BESTEMT FLERTAL

Når et navneord står i ubestemt flertal, kan de det være hvilke som helt ting, der er tale om. Fx «Hvem har nogle papirer?» Så kan det være hvilken som helst papirer.

OPGAVE 5

Bøj ordene herunder i ubestemt og bestemt flertal. Alle ordene er regelmæssige.

UBESTEMT FLERTAL	BESTEMT FLERTAL	UBESTEMT FLERTAL	BESTEMT FLERTAL
flere kasser	alle kasserne	ønsker	
flere skibe	alle skibene	drømme	
potter		papirer	
kopper		bluser	
gryder		pakker	
appelsiner		klokker	
blomster		dåser	
gardiner		blyanter	
haner		linealer	
dåser		skilte	
kurverter		æbler	
kyllinger		bananer	
malerier		blommer	
ledninger		pinde	

OPGAVE 6

Find 12 navneord på billedet og bøj ordene i de fire former, du nu har lært.

UBESTEMT ENTAL

en blomst

BESTEMT ENTAL

blomsten

UBESTEMT FLERTAL

flere blomster

BESTEMT FLERTAL

alle blomsterne

Sammensatte navneord

Nogle navneord er sammensatte. Det betyder, at de består af to eller flere ord, der er sat sammen. Fx er ordet «grydeske» sat sammen af ordene «gryde» og «ske», og ordet «bildæk» er sat sammen af ordene «bil» og «dæk».

**SAMMENSATTE
NAVNEORD**

Sammensatte navneord skal **ALTID** skrives i ét ord. Du kan genkende et sammensat navneord ved, at det har trykket på den sidste del af ordet. Prøv at sig ordene «lillebror», «løbesko» og «tandlæge». Læg mærke til, hvor trykket er.

OPGAVE 7

Hvilke sammensatte navneord kan du danne, der starter med ...

sommer hus _____

tand _____

sommer _____

tand _____

sommer _____

skole _____

vinter _____

skole _____

vinter _____

skole _____

fod _____

bog _____

sko _____

bog _____

abe _____

hånd _____

cola _____

cykel _____

Binde-bogstaver

Nogle sammensatte navneord har et bindebogstav mellem de ord, de er sat sammen af. Fx hundehus. Hund + e + hus. Eller Øjenlæge. Øje + n + læge.

BINDE-BOGSTAVER

Sammensatte navneord kan bindes sammen med **s**, **e** eller **n**. Der er ikke rigtig nogen regel for, hvornår de tre bogstaver bruges, men du kan som regel høre, om det lyder rigtigt eller ej.

OPGAVE 8

Bind ordene sammen ved at skrive s, e eller n:

aften ___ mad

barn ___ vogn

fugl ___ bur

tid ___ rejse

middag ___ lur

seng ___ tæppe

jul ___ træ

børn ___ sang

børn ___ have

mand ___ tøj

sport ___ tøj

rose ___ knop

fødsel ___ dag

hest ___ sko

øje ___ bryn

fisk ___ stang

ost ___ høvl

bad ___ ferie

land ___ vej

gud ___ tjeneste

OPGAVE 9

Vælg fem af ordene fra opgave 8 og skriv en sætning med ordet.
